

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Управління туризму та курортів Закарпатської ОДА
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці
Луцький національний технічний університет
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього

Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція

***«СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СЕРВІСНОЇ ЕКОНОМІКИ:
ТУРИЗМ, РЕКРЕАЦІЯ ТА КОМЕРЦІЙНІ ПОСЛУГИ»***

27–28 вересня 2024 року

Україна, Мукачево

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Управління туризму та курортів Закарпатської ОДА
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці
Луцький національний технічний університет
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долішнього**

**СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СЕРВІСНОЇ ЕКОНОМІКИ:
ТУРИЗМ, РЕКРЕАЦІЯ ТА КОМЕРЦІЙНІ ПОСЛУГИ**

**MODERN TRANSFORMATIONS OF THE SERVICE
ECONOMY: TOURISM, RECREATION AND COMMERCIAL
SERVICES**

**Збірник тез доповідей
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
27–28 вересня 2024 року**

**Україна, Мукачево
2024**

УДК 338.486.1.02-044.922:[338.48-53:338.48-6](043.2)С91

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 8 від 28 жовтня 2024 р.)*

С91

Сучасні трансформації сервісної економіки: туризм, рекреація та комерційні послуги: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Мукачево, 27–28 вересня 2024 р.) /ред. кол.: Т.Д. Щербан (гол. ред.) та ін. Мукачево: МДУ, 2024. 130 с.

***Відповідальний за випуск:** Надія ГОБЛИК-МАРКОВИЧ – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.*

***Технічний редактор:** Надія КАМПОВ – старший викладач кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.*

Редакційна колегія: Щербан Т.Д. – д. психол. н., професор (голова); Гоблик В.В. – д.е.н., професор; Маслиган О.О. – д.е.н., професор; Гоблик-Маркович Н.М. – к.е.н., доц.; Папп В.В. – д.е.н., професор; Медвідь Л.І. – к.е.н., доц.; Пугачевська К.Й. – к.е.н., доцент; Кампов Н.С. – ст. викладач.

У збірнику тез за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, аспірантів, слухачів магістратури, представників підприємницьких структур на актуальні проблеми сучасної трансформації сервісної економіки.

Тематика конференції охоплює наукові, освітні та практичні погляди на пошук інноваційних ідей трансформації туризму, рекреації та інших послуг у постіндустріальній економіці; визначення стратегічних пріоритетів розвитку на регіональному та міжнародному рівнях.

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів відповідають за точність наведених фактів, цитат, власних імен, статистичних матеріалів та інших відомостей.

УДК 338.486.1.02-044.922:[338.48-53:338.48-6](043.2)

Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari>

© Мукачівський державний університет, 2024

© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2024

Аналіз зовнішнього середовища	Процес оцінки зовнішніх факторів, які можуть вплинути на бізнес, його стратегію та діяльність	Вивчення конкурентів, законодавчих змін, нововведень, потреб клієнтів.
Моніторинг внутрішніх ресурсів	Процес оцінки ресурсів і можливостей, що дозволяє зрозуміти потенціал досягнення стратегічних цілей	Оцінка наявних фінансових, людських, технологічних ресурсів.
Визначення стратегічних цілей	Процес постановки інноваційних цілей, які суб'єкт бізнесу прагне досягти в середньо- та довгостроковій перспективі	Формулювання чітких, вимірних і досяжних цілей, пов'язаних з інноваціями.
Розробка інноваційних проектів	Процес створення нових ідей, продуктів, послуг або процесів, які здатні покращити або трансформувати рішення в організації або розвитку бізнесу	Створення детальних планів інноваційних проектів (їх бюджетів, термінів, відповідальних осіб)
Оцінка інноваційних ризиків	Процес ідентифікації, аналізу та оцінки ризиків, які можуть виникнути під час розробки та впровадження інноваційних проектів	Дозволяє суб'єкту бізнесу мінімізувати негативні наслідки та максимально використовувати можливості
Стимулювання креативності співробітників	Процес формування умов, які заохочують працівників до генерування нових ідей, рішень і підходів	Проведення брейнстормінгів, навчання співробітників інструментам креативного мислення тощо.

Джерело: сформовано на основі [1]

За наведеними положеннями очевидно, що необхідність інноваційної стратегії обумовлена тим, що відсутність інновацій може призвести до зниження прибутковості та конкурентоспроможності готелю. Разом з тим, впровадження інновацій дозволяє готелям не тільки виживати в умовах жорсткої конкуренції, але й досягати стійкого розвитку.

Список використаних джерел

1. Mashika H., Zelic V., Kiziun A., Maslyhan R. et al. Services sphere cluster management: virtualization and methodological aspects: монографія. Odesa: KUPRIENKO SV, 2023. 131 с.

Володимир ЛИСИЧКІН,

здобувач ОС Магістр

спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа,

Лариса УДВОРГЕЛІ

кандидат технічних наук, доцент,

доцент кафедри готельно-ресторанної та музейної справи

Мукачівський державний університет

ГОТЕЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Перші місяці повномасштабного вторгнення стали найважчими для готельного бізнесу країни. Потік туристів зупинився, усі заплановані подорожі

були скасовані. Оскільки тисячі людей були вимушені покинути свої домівки, готелі західного регіону були переповнені.

Також не можна виключати той факт, що після початку війни в Україні спостерігалася масова міграція переселенців. Здебільшого такі люди тікали від небезпеки в регіони, що знаходилися далеко від фронту, наприклад, західні та центральні області [1]. Деякі готельні комплекси в Україні пропонували різні варіанти проживання для тимчасових переселенців, надаючи їм комфорт і умови, необхідні для проживання в непростих умовах.

З різноманітності проблем, з якими стикнулася сфера готельних послуг, можна умовно виділити дві основні групи:

- економічні (насамперед пов'язані з браком фінансових ресурсів, зниженням рівня платоспроможності та попиту на готельні послуги, недостатнім рівнем державного фінансування);

- виробничі (зниження обсягу реалізації готельних послуг, скорочення чисельності працівників, проблеми з постачанням та логістикою)

Війна чинить негативний вплив на готельний бізнес в Україні. Деякі регіони, близькі до фронту, зазнають труднощі у залученні гостей та інвестицій.

Ще однією з найголовніших причин є закриття кордонів. Пауза в міжнародному туризмі, спричинена війною, призводить до того, що українські готельні об'єкти звертаються до внутрішнього ринку. Багато українців обирають відпочинок і подорожі всередині своєї країни, і готелі стають популярним місцем для проведення відпустки[2]. До того ж Україна володіє багатою культурною та історичною спадщиною, а також різноманітними природними пам'ятками, як-от гори, морські узбережжя і прекрасні міста. У цих обставинах готельні об'єкти стають привабливим і зручним варіантом проживання для туристів, які щиро бажають насолодитися природними красотами.

Управління готелем у воєнний час вимагає великої відповідальності, планування на випадок надзвичайних ситуацій і гнучкості. Готелі повинні мати план дій на випадок надзвичайних ситуацій, швидко реагувати на зміни і забезпечувати безпеку персоналу та гостей. Реалії війни спонукали готельєрів пропонувати нові послуги та підвищувати соціальну значущість готельного бізнесу.

Особливо це було актуально в період забезпечення потреб внутрішньо переміщених осіб.

Одні готелі надавали житло для цих людей і розширювали номерний фонд, а інші розглядали можливість надання додаткових послуг для цієї категорії споживачів

Готельно-ресторанний бізнес доволі швидко реагує на будь-які зміни економічного та соціального напрямку. Проблема відновлення та розвитку індустрії гостинності в сучасних умовах, значно ускладнена наслідками пандемії COVID-19 та повномасштабного вторгнення, потребує чіткої взаємодії, консолідації діяльності підприємств сфери послуг, пошуку нових шляхів співробітництва, одним з яких є інвестування [3].

Незважаючи на повномасштабне вторгнення, готельна галузь продовжує

залишатись привабливою для закордонних інвесторів. Ті з них, хто планував будувати готельні комплекси на сході, переорієнтувалися на захід країни та продовжують активну роботу над проектами.

Незважаючи на те, що ситуація є непередбачуваною і щомиті існує ризик нових атак, український бізнес і готельний ринок, зокрема, намагається адаптуватися, виживати і навіть розвиватися[4].

Після завершення вторгнення та нормалізації безпекової ситуації в країні, коли вона буде відбудовуватися, інвестиції в готельний бізнес будуть актуальні для усіх областей. Україна залишається однією з найпривабливіших країн сьогодення, у якій прагне побувати дуже велика кількість туристів з інших країн.

Список використаних джерел

1. Антонюк Т., Паралюш М. Встояти під час війни: як працюють готелі України. URL: <https://commercialproperty.ua/analytics/vstoyati-pid-chas-viyni-yak->
2. Сновидович І. Інноваційні рішення в системі управління персоналом у час війни. *Науковий вісник*, 2020. С.149–151. URL: <https://www.google.com/url?sa>
3. Самодай, В., Рибальченко, С., & Орищенко, Є. (2022). Антикризове управління готельним підприємством в умовах війни. *Економіка та суспільство*, (44). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-35>
4. Череп, О., Калюжна, Ю., & Михайліченко, Л. (2023). Особливості управління персоналом в умовах воєнного стану в Україні. *Економіка та суспільство*, (48). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-24>

Микола ЛЯХОВ

здобувач ОС Магістр

спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа,

Лариса УДВОРГЕЛІ

кандидат технічних наук, доцент

доцент кафедри готельно-ресторанної та музейної справи

Мукачівський державний університет

ВИКОРИСТАННЯ БЕНЧМАРКІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ЯК НАПРЯМУ ПІДВИЩЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ

«Бенчмаркінг – це метод отримання конкурентних переваг та підвищення конкурентоспроможності суб'єкта підприємництва завдяки пошуку, вивченню та адаптації до власних умов найкращих методів здійснення бізнес-процесів незалежно від сфери їх застосування, за допомогою чого задовольняються потреби ринку» [1].

Актуальність бенчмаркінгу як методу вдосконалення бізнесу, способу отримання стійких конкурентних позицій на ринку, формування позитивного іміджу базується на багаторічному досвіді успішного розвитку найбільших туристичних компаній і корпорацій у світовій економіці.

Основний зміст бенчмаркінгу підприємств туризму та готельно-ресторанного бізнесу повинен полягати у виявленні еталонних підприємств, які досягли значних успіхів у будь-яких функціональних галузях, і насамперед на

Карабелеш Станіслав. МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	38
Кашин Артем, Проскура Володимир. ОЦІНКИ СИНЕРГЕТИЧНОГО ЕФЕКТУ ВІД ВЗАЄМОДІЇ ФАКТОРІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО КЛАСТЕРА	40
Кірман Крістіна. ПРОГРАМНИЙ ТА ПРОЄКТНИЙ ПІДХОДИ У СФЕРІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ НА РІВНІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	43
Ковач Віталій, Медвідь Лариса. ТРАНСПОРТ І ЛОГІСТИКА ЯК ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ТУРИСТСЬКИХ ПОСЛУГ	45
Маркова Евеліна. ВИКОРИСТАННЯ АНАЛІТИКИ ДАНИХ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНИМ БІЗНЕСОМ	47
Микуланинець Світлана, Іванчик Станіслав. КРОСКУЛЬТУРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	48
Папн Василь, Бошота Неля, Кеменяш Іван. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	50
Попович Олеся. ЗАГРОЗИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	52
Попович Олеся, Максим Гога. СУЧАСНІ ПРИНЦИПИ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ	54
Пугачевська Катерина. ІНСТРУМЕНТАРІЙ МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	56
Катерина Пугачевська, Михайло Йовбак. ЕКСПОРТНА СТРАТЕГІЯ В УПРАВЛІННІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ	58
Стегней Маріанна, Бабидорич Віталій. ТРАНСФОРМАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО ЗРОСТАННЯ	59

СЕКЦІЯ 4. СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ: ПРІОРИТЕТИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ

Гоблик-Маркович Надія, Сімакова Валерія. ВПРОВАДЖЕННЯ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СТРАТЕГІЮ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД	62
Головко Ольга, Химич Тетяна. ГНУЧКІСТЬ – КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР УСПІХУ СУЧАСНОГО РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	64
Дудник Світлана. ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЄКТАМИ В ГОТЕЛЬНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ	67
Лисичкін Володимир, Удворгелі Лариса. ГОТЕЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	69
Ляхов Микола, Удворгелі Лариса. ВИКОРИСТАННЯ БЕНЧМАРКІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ЯК НАПРЯМУ ПІДВИЩЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ	71
Молнар-Бабіля Джосія, Оксана Грицак. АНАЛІЗ СТАНУ ВІТЧИЗНЯНОЇ ГОТЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ	73

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>